

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА
Первомайський навчально-науковий інститут

Кафедра економіки, обліку та підприємництва

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«Політична економія»

Освітній рівень	перший бакалаврський
Статус дисципліни	обов'язкова
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Освітня програма	Економіка підприємства
Обсяг дисципліни	13 кредитів ECTS (390 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні
Форма підсумкового контролю	екзамен, залік з курсової роботи
Мова викладання	українська
Викладач	Мігай Наталя Борисівна, к.е.н., доцент кафедри економіки, обліку та підприємництва
Контактна інформація викладача	e-mail: natalia.mihai@nuos.edu.ua
Консультації	На кафедрі економіки, обліку та підприємництва, очні, відповідно до графіку консультацій, індивідуальні

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Політична економія» належить до обов'язкових дисциплін циклу загальної підготовки здобувачів вищої освіти.

Вивчення дисципліни передбачає знання базових економічних понять, термінів або категорій, з'ясування взаємозв'язків між економічними явищами і процесами, розуміння сутності основних економічних законів, які діють у суспільстві. Важливим є те, що дисципліна дає можливість розкрити та порівняти механізми функціонування різних типів економічних систем, дослідити проблему раціонального використання обмежених економічних ресурсів та вирішити проблему максимального задоволення безмежних потреб суспільства.

Курс спрямований на формування у здобувачів вищої освіти компетентностей організовувати взаємозв'язок своїх знань і впорядковувати їх; організовувати свої власні прийоми вивчення; уміти вирішувати проблеми; самостійно займатися своїм навчанням; працювати з різними базами даних; уміти працювати з масивом інформації та класифікувати її; організовувати взаємозв'язок минулих і дійсних подій; критично ставитись до того чи іншого аспекту розвитку нашого суспільства.

Дисципліна «Політична економія» є **передумовою** для вивчення наступних дисциплін: «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Економіка підприємства», «Економіка праці та соціально-трудові відносини» та інших.

Програмні результати навчання:

ПРН 4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

ПРН 7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

ПРН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Тематичний план дисципліни

№ п/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин		
		лекції	практичні	самостійна робота
1 семестр Модуль 1				
Змістовий модуль 1.				
1	Предмет і метод політичної економії	2	2	6
2	Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт і характер праці	2	2	6
3	Економічні потреби та економічні інтереси суспільства	2	2	6
4	Соціально-економічний устрій суспільства. Економічна система та закони її розвитку	2	2	8
5	Відносини власності	2	2	6
6	Форми організації суспільного виробництва.	2	2	7
7	Гроші	2	2	6
Змістовий модуль 2.				
8	Капітал: процес виробництва і нагромадження.	2	2	6
9	Наймана праця та заробітна плата	2	2	6
10	Домогосподарство в системі економічних відносин	2	2	6
11	Підприємство як товаровиробник. Валовий дохід та прибуток	2	2	7
12	Витрати виробництва та прибуток	2	2	6
13	Ринок, його суть і функції. Конкуренція і ціноутворення.	2	2	8
14	Галузеві особливості виробництва і функціонування капіталу. Форми прибутку, процент і рента	4	4	6
	Усього годин за модулем 1	30	30	90
2 семестр Модуль 2				
Змістовий модуль 3				
15	Суспільне відтворення.	2	2	7
16	Суспільний продукт та його основні форми	4	4	8
17	Розподіл національного доходу. Споживання і заощадження.	2	2	7
18	Економічний розвиток і його чинники. Економічні цикли.	2	2	8
19	Зайнятість, відтворення робочої сили та їх регулювання державою	2	2	7
20	Господарський механізм у системі суспільного відтворення.	2	2	8
Змістовий модуль 4				
21	Держава та її економічні функції	2	2	7
22	Сучасні соціально- економічні системи.	2	2	8
23	Особливості розвитку перехідних економік	2	2	7
24	Суть і структура світового господарства.	2	2	7
25	Форми міжнародних економічних відносин	2	2	8
26	Економічні аспекти глобальних проблем та їх вплив на економічний розвиток України	2	2	8
	Усього годин за модулем 2	30	30	90
	Курсова робота	-	-	90
	Всього годин	60	60	270

Рекомендовані джерела інформації

1. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / за ред. В.Д.Базилевича; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. 9-те вид., доповн. К.: Знання, 2014.
2. Гальчинський А.С., Єщенко П.С., Палкін Ю.І. Основи економічної теорії: Підручник. - К.: Вища шк., 2006.
3. Політична економія: навчальний посібник / за науковою ред. к.е.н., доц. О. І. Ємець. – Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г.М. м. Івано-Франківськ. 2017. – 328 с.
4. Політична економія: Підручник / За ред. Ніколенко Ю.В. — К.: Центр учбової літератури, 2009. 632 с.
5. Основи економічної теорії. Навч. посіб./ За ред. Козака Ю. Г., Шаповал С. С. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 264 с.
6. Мігай Н.Б. Політична економія: методичні вказівки до виконання курсової роботи для студентів спеціальностей 051 «Економіка», 071 «Облік і оподаткування» та 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» денної та заочної форми навчання. – Первомайськ: ПННІ НУК, 2023. – 20 с
7. Економічна теорія: навч. посіб. / Холявко Н. І., Гонта О. І.; Навч.-науковий ін-т економіки Чернігів. нац. технол. ун-ту. - Чернігів: ЧНТУ, 2014. - 218 с.
8. Орехівський Г.А. Політекономія: Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2008.- 296 с.
9. Ковальчук В. М. Економічна теорія: курс лекц. / В. М. Ковальчук. – Тернопіль: ТНЕУ, 2012. – 326 с.
10. Щетинін А. І. Політична економія. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2011. 480 с
10. Економічна теорія : навч. посіб. / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О.С. Марченко та ін.; за заг. ред. Л.С. Шевченко. – Харків: Право, 2016. – 268 с.

Інформаційні ресурси

1. www.mon.gov.ua/ – Міністерство освіти і науки України
2. <http://portal.rada.gov.ua/> – Верховна Рада України
3. <http://www.uazone.net/atlas/> - цифровий атлас України
4. <http://www.eurasia.org/eerc/kyiv/> - консорціум економічних досліджень
5. <http://www.ukrstat.gov.ua/> - Державний комітет статистики України
6. <http://www.bank.gov.ua/> - Національний банк України
7. <http://www.icps.kiev.ua/> - Міжнародний центр перспективних досліджень в Україні

Критерії оцінювання результатів навчання

Рівень засвоєння матеріалу дисципліни здійснюється шляхом проведення поточного модульного контролю (ПМК) у вигляді завдань різної складності (теоретичні питання, тестові завдання, задачі), відповідей на практичних заняттях, виконання і захисту курсової роботи та підсумкового контролю у формі іспиту.

Підсумкова оцінка з дисципліни складається з оцінок, отриманих за поточний (модульний) контроль та екзамену. У разі успішного навчання протягом семестру, виконання індивідуального завдання, отримання мінімально встановленої суми балів по кожному модулю, підсумкова оцінка може бути виставлена без іспиту.

Курсова робота оцінюється окремо по результатам виконання та захисту за 100-бальною шкалою

За всі контрольні заходи (КЗ) протягом семестру студент може отримати від 0 до 100 балів. Умовою допуску студента до КЗ є мінімальна сума балів, яку студент повинен набрати у разі виконання всіх елементів модулів. Якщо студент не набрав мінімальну суму балів, то він не допускається до КЗ і йому рекомендується набрати цю кількість за рахунок виконання додаткового індивідуального завдання.

Студент, який отримав за всі КЗ протягом семестру не менше 60 балів, за його бажанням, може бути звільненим від семестрового екзамену. Студент, який набрав за всі КЗ менше 60 балів, складає підсумковий семестровий екзамен (проводиться у письмовій формі в екзаменаційну сесію), до якого він допускається, якщо має за виконання всіх передбачених елементів модулів необхідну мінімальну суму 50 балів.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання
Виконання практичних робіт

Практичні роботи	Критерії оцінювання
5-4	Робота виконана у встановлений термін. Студент самостійно визначає тип задачі і раціонально розв'язує її. Може розв'язувати комбіновані задачі.
3	Робота виконана самостійно з порушенням встановлених термінів. Студент самостійно визначає тип задачі і раціонально розв'язує її. Може розв'язувати комбіновані задачі.
2	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Студент наводить потрібні формули. Розв'язує задачу користуючись алгоритмом. Наявні неточності у висновках та помилки
1	Студент складає скорочену умову задачі, робить обчислення лише за готовою формулою.
0	Студент не розв'язує задачі
Максимальна оцінка студента за даний компонент програми I семестр: у першому змістовому модулі 28 балів (7 робіт по 4 бали), у другому змістовому модулі 28 балів (7 робіт по 4 бали); II семестр: у третьому змістовому модулі 30 балів (6 робіт по 5 балів), у четвертому змістовому модулі 30 балів (6 робіт по 5 балів)	

Оцінювання модулів, склад, обсяг і терміни виконання змістових модулів курсової роботи з дисципліни «Політична економія»

Модулі		Етапи курсової роботи	Розподіл навчального часу, години	Термін виконання, тижднів
Найменування	Сума залікових балів			
1	15...25	1. Вибір теми, підбір літератури, підготовка та узгодження плану курсової роботи	15	I-III
		2. Вступ та теоретичне обґрунтування проблеми	15	IV-VI
		3. Описання структури, видів та механізму функціонування економічних процесів	15	VII-IX
2	30...50	1. Аналіз, вирішення проблем	23	X-XIII
		2. Вивчення перспектив розвитку економічних процесів формування пропозицій, висновки	22	XIV
3	15...25	Захист курсової роботи	-	XV
Всього	60...100	-	90	-

Поточний модульний контроль

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал МК1	12	11	10	9	8	7	5	4	2	1
Бал МК2	12	11	10	9	7	5	4	3	2	1
Бал МК3	12	11	9	8	7	6	5	4	3	1
Бал МК4	12	11	10	9	8	6	4	3	2	1

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
1 семестр Модуль 1		
Змістовий модуль 1		
Виконання практичних завдань	7пр x46=28	
Поточний модульний контроль	1кр x 12=12	
Самостійна робота	5	
Всього за ЗМ1	45	
Змістовий модуль 2		
Виконання практичних завдань	7пр x46 =28	
Поточний модульний контроль	1кр x 12=12	
Самостійна робота	5	
Всього за ЗМ2	45	
Іспит	10	
Всього	100	
2 семестр Модуль 2		
Змістовий модуль 3		
Виконання практичних завдань	6пр x5=30	
Поточний модульний контроль	1кр x12 =12	
Самостійна робота	3	
Всього за ЗМ3	45	
Змістовий модуль 4		
Виконання практичних завдань	6пр x5 =30	
Поточний модульний контроль	1кр x12 =12	
Самостійна робота	3	
Всього за ЗМ4	45	
Іспит	10	
Всього	100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політики навчальної дисципліни

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, хабарництво, необ'єктивне оцінювання. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти притягуються до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання відповідного виду навчальної роботи.